

Izhaja vsak petek opoldne.

Naslov: Trst-Trieste
Casella Centro 37

ali pa: via Geppa 17/III.

Izdaja: konsorcij Malega lista

MALI LIST

TEDNIK ZA NOVICE IN POUK

Stane: ena številka 20 stotink.

Eno leto 8 lir

pol leta 5 lir

četrt leta 3 lire

Odg. urednik Ivan Hervatin

Male novice

Mali koledar.

Petek, 2. maja: Atanazij — Sobota, 3. maja: Najdba sv. kriza — Nedelja, 4. maja: Florijan (Cvetko) — Ponedeljek, 5. maja: Irena — Torek, 6. maja: Protogen — Sreda, 7. maja: Stanislav, škof — Četrtek, 8. maja: Viktor, vojak.

Nov prefekt.

Za novo ustanovljeno reško deželo je vlada imenovala prvega prefekta. Ime mu je Mihael Sorge in je bil doslej podprefekt beneške pokrajine.

Snoparice.

Veliki svet fašistovske stranke, ki je pred kratkim zboroval v Rimu, je poleg drugih imenitnih reči sklenil tudi to, da se začno zbirati v fašistovske krožke tudi ženske zase. Če bodo nosile palice, ni povedano, najbrž bo zadovoljal jezik.

Kaj pravi Brkin?

Neki Brkin je dejal, da je vlada vse tako uredila, da bo postal naš narod ubog in neumen. Za prvo skrbi z davki, za drugo pa s sedanjo šolo.

V sedanji šoli.

V neki kraški šoli je silil laški učitelj v Pepčka prvoletnika. Skrivi, skrivi. Pepček je brž zlezel pod klopi ter se skril. Učenik je bil hud, da ga ne sluša. Pepček pa: «Saj sem se skril». Učenik je hotel, da bi pisal.

Mussolinia.

Na Siciliji bodo baje zgradili novo mesto, ki mu bodo dali ime po Mussoliniju. Sam Mussolini pojde v kratkem tjadol, da bo zraven za botra, ko bodo položili temeljni kamen.

Odločno pismo.

Evgen Chiesa je republikanski poslanec. Star je že 61 let, poslanec je že 20 let. V Milanu ima trgovino z igračkami. Med vojno je hitel na fronto. Ker pa je bil že star, so ga porabili za šoferja. Je pa odločen republikanec. V republik stranki ga imajo zelo radi. Najostrejšo borbo proti sedanji finančni politiki vodi v listu «Italieta». Te dni je priročil pismo svojim volivcem, v katerem pravi: «Mi smo mnenja, da se vlade držijo z ljubeznijo del časa kot s silo, del časa s pametjo ko s palico, del časa s pravico ko z zatiranjem. Mi imamo idejo, ki je silnejša kot vse sedanje vladne zveze. Mi smo v opoziciji ne samo proti vladi, ampak tudi proti ustavi. Naša ljubezen do svobode je neugasljiva in neugasljivo je naše nasprotstvo do sedanjega imperalizma, ki ga naše ljudstvo že po naravi noče in ki ga po svoji finančni kapaciteti ne zmore».

Vojni minister odstopil.

Naš vojni minister, general Diaz, je poslal Mussoliniju pismo in mu javil, da pusti svoje mesto, češ da ni prav zdrav. Z Diazom je odstopil tudi podtajnik Bonardi. Najbrže ni bila samo bolezen kriva, ampak nesoglasje. Za novega vojnega ministra je imenovan Antonino di Giorgio, dosedaj general armadnega zbora in državni poslanec.

Za pametno modo.

«Zveza družinskih očetov» v Milanu in «Žensko tajništvo za javno varnost» sta osnovala s pomočjo nekaterih odličnih gospa posebno državno zvezo, ki bo skrbela zato, da se moda in modna ropotija ne bo protivila načelom dostojnosti in spodobnosti. Kaj takega ni potrebno samo v Milanu.

Grozna železniška nesreča v Švici

Dne 23. aprila zgodila se je v Švici pri Bellinzoni, na znameniti sentgothardski progi, velika železniška nesreča, ki je zahtevala mnogo človeških žrtv. Tudi materialna škoda je ogromna.

KAJ POROČA OČIVIDEC.

O strašni nesreči na sentgothardski železnici pripoveduje neki očividec sledeče: V Bellinzoni, pred vsponom k gothardskemu predoru, so k milanskemu brzovlaku priklopili dve električni lokomotivi. Vlak se je pričel pomikati vedno hitreje in je že vozil s hitrostjo nad 60 km na uro. Bilo je ob 2 zjutraj; vsi potniki so spali. V polni temi je drdral napolrazsvetljeni brzovlak po progi, ki se polagoma dviga. Naenkrat sta se nasproti prikazali dve luči drugega vlaka, ki je z znatno hitrostjo vozil navzdol. Kratka razdalja je še ločila oba vlaka, ki sta na istem tiru vozila drug proti drugemu. Z obupnimi napori sta skušala strojevodji ustaviti lokomotivi, a bilo je že prepozno. Vlaka sta trčila z velikansko silo skupaj. Lokomotive so se prekučile, vagoni razbili. Škoda ne bi bila tako velika in število žrtv ne tako visoko, če ne bi nastala nova nesreča. K milanskemu vlaku je bil priklopljen nemški vagon, ki je bil razsvetljen z acetilenskim plinom. Plinovi kotli so se razbili in plin je začel

goreti. Preživele v vagonu so v trenutku objeli plameni. Iz gorečega vagona so se čuli vzkliki, stokanje in obupni klici na pomoč. Ogenj pa je nadaljeval svoje grozovito delo. Zalogre pa se ni bilo konec. Skoro istočasno je pričel goreti tudi italijanski vagon prvega in drugega razreda. Požar je trajal eno uro. Ko so konečno mogli pogasiti ogenj, so začeli iskati trupla. Največ žrtv je bilo v nemškem vagonu milanskega vlaka. Vsi potniki, ki so bili v tem vagonu, so popolnoma zgoreli. Zadnji vagoni vlaka k sreči niso bili poškodovani. Potniki teh vagonov so le lahko poškodovani. Tudi poštne osebe je ostalo nepoškodovano.

Identiteto nekaterih žrtv so mogli ugotoviti. Škoda znaša nad 4 milijone frankov.

30 MRTVIH, 50 TEŽKORANJENIH.

Listi poročajo, da so ugotovili v Bellinzoni 30 mrtvih in 50 težkorumenjenih. Strašna nesreča je vzbudila povsod splošno sočutje.

BIVŠI NEMŠKI DRŽAVNI TAJNIK HELFERICH MRTEV.

Ugotovljeno je, da je pri železniški nesreči pri Bellinzoni ponesrečil tudi nemški državni poslanec Helferich. On in njegova mati sta mrtva.

Izseljevanje.

V RUSIJO je potovanje prosto. Laska oblastva ne delajo nič ovir. Splošno načelo glede na izseljevanje v Rusijo je: ne se seliti, ako nimaš zagotovljenega dela po sorodnikih ali znancih. Zelo nevarno je, da bi kdo sel delo sele iskat. Tako poroča vladni izseljeniški urad v Trstu. (Ispettorato Emigrazione, via Cassa di Risparmio).

V ZDRUŽENE DRŽAVE. Informirali smo se na pristojnem mestu. Prosilcev bo okrog 400.000. Izseliti se bo smelo nekaj nad 4000 oseb, torej od vsakih sto eden. Na Primorsko pride približno 1 oseba na dve občini. Sredi junija odide prvi parnik, a izseljeniški glavni komisariat se ni dal nobenih pojasnil. Pričakujejo pa se dan na dan: pogoji za izselitev, dokumenti, ki se morajo priložiti prošnjam itd. Ni se odločeno, ali bodo morali ponoviti prošnjo tudi tisti, ki so jo že lani predložili ali ne.

Škoti za avtonomijo.

Sévni kos Anglije je Škotsko. Dasi so pod angleško vlado razmeroma veliko boljše razmere kakor drugod po Evropi, vendar tudi Škoti zahtevajo več svobode, da se bodo vsaj v nekaterih rečeh sami vladali. Zahtevajo neodvisen škotski parlament, ki bo lahko delal veljavne postavbe, z drugo besedo bi se reklo: zahtevajo zakonodajno avtonomijo. In če je to v Angliji potrebno, koliko bolj drugod.

Na zdar in eja!

Deset bivših sokolov v Črničah je prestopilo k fašizmu. Dejali so: «Saj menjamo samo barvo. Prej smo nosili rdečo srnjco, zdaj bomo pa črno». Prej so vpili «na zdar» in «zdravo», zdaj pa vpijejo «eja».

Javna bitja.

Županstva, cerkvene uprave itd., imajo do 30. junija 1924. čas, da vložijo zadnje dokumente za vojno odškodnino. Ne gre za vložitve novih prošenj, ampak le za priložitev dokumentov, ki niso bili ob času dodani prošnji.

Si čital, kaj Mali List
o oderuhih pove,
MIHEC: o še se take reči med
nami gode.
Ne bodo se dolgo. Ljudstvo
odpira oči —
JAKEC: o takim možicom pri nas
so že časi prešli.

Nemci in Slovani v Italiji.

Slovani smo dobili pri volitvah 29.847 glasov, Nemci pa 32.644 glasov. Slovanov je nad pol milijona, Nemcev 216 tisoč. Nemci imajo politično organizacijo, ki je demokratična, naša pa je žal kapitalistična. Nemci imajo 4 dnevnike, Slovani imamo 3/4 dnevnika in še tega si drži dvojica v oblasti in ne pripusti najbolj delavnih ljudi zraven. Nemški dnevniki so skupni, naš 3/4 dnevnik je v diktaturi dveh oseb. Nemci imajo Narodni svet, Slovani ga nimamo. Nemci imajo skupno narodno vodstvo, pri nas ima vodstvo vsaka stranka, skupnega pa ni. Toliko časa ga ne bomo imeli, dokler ne poneha diktatura dvojice. Nemci imajo demokratično vodstvo, brez prvoboriteljev; pri nas pa imamo prvoboritelje, zato pa smo brez resničnega narodnega vodstva. Pomoč: streči je treba diktaturo in ustanoviti Narodni svet. Narodni svet bo demokratično vodstvo; seveda potem prenehajo (kakor pri Nemcih prvoboriteljstva. To pa nekaterim ni všeč. Pri Nemcih je vse narod, pri nas oseba.

Red vspostavljen.

V Covo pri Bergamu se je kaplan don Cornelio ravno pripravljaj, da pojde previdet bolnika. Pri njem sta se mudila dva mladeniča, člana katoliških organizacij. Kar vdere v sobo z revolverjem v roki «neznani mladenič» in ukaže onima dvema iti ven, duhovniku pa nastavi revolver in tirja od njega račun, zakaj da je nasproten fašistom. Ta ga prosi, naj ne vpije, da se ne bi prestrašili njegovi stariši, ki so se nahajali v bližnji sobi. Oni pa razbi-je luč in udari z revolverjem kaplana po glavi, da se mu kri ulije in pade na tla. Tačas pa odzunaj drugi «neznani mladenič» delijo udarce vsem, ki jim pridejo pod roke. Tako je vlada naredila red.

Kam zdaj?

Poročali smo že, kako je Amerika znižala število priseljencev zlasti za Italijo. Vse prizadevanje italijanske vlade je bilo zaman. Snopa se pa tam tudi nič ne boje. Zdaj si bo morala italijanska vlada umisljati, kam pošiljati svoje ljudi, ki jih je na stotisoče preveč doma. Nemožnost izseljevanja povzroča med ljudstvom globoko nezadovoljnost. Tega se vlada boji. Zato študirajo na komisariatu za izseljevanje, kako bi v večji meri navrnili tok ljudstva proti južni Ameriki. Pa tudi Francozom se bo treba prikloniti, da bi dali večjemu številu Italijanov prostora v francoskih deželah severne Afrike (v Tuniziji in Alžiriji).

Ruska beseda.

V petrogradskem sovjetu je imel Žinovjev govor o položaju v Evropi. Dejal je, da glede Besarabije ne pride do vojske, pač pa, da dela čas v prilogi Rusije. Doživeli bomo čas, ko bo v Besarabiji zboroval kongres sovjetov. Glede Nemčije in Francoske je Žinovjev dejal: Volitve v teh dveh državah ne bodo razčistile razmerja med ubogimi in bogatimi, zakaj to razmerje se bo razčistilo na barikadah v vsaki državi zase. Vendar pa volitve ne bodo brez pomena. Žinovjev upa, da bodo dobili komunisti na Francoskem 1 milijon, v Nemčiji pa tri do štiri milijone glasov. Glede pogajanj z Angleško je rekel: «Pogajanja bodo imela uspeh, ako bo pogodba koristna za obe državi. Na vsak način Rusija ne bo nikdar plačala dolgov carjeve vlade. Ako ne pride do sporazuma, bodo Rusi mirno odpotovali, kakor so mirno prišli. Ruska vlada je trdnjša kakor angleška».

Kako se fašizem priporoča.

Pred nedavnim časom je bil izgnan iz Italije po vladnem odloku rimski dopisnik angleškega lista «Daily Herald» zato, ker je pisal za ta list poročila, v katerih je kritiziral delovanje vlade in fašizma. Ker je doma iz Malte, ki je angleška so ga spodili iz Italije.

Vseučiliški profesor Viljem Salvadori iz Florence je tudi napisal v angleškem časopisu «The New Stateman» 1. marca t. l. članek «Fašizem in volitve». Uredništvo je bilo posvarjeno, da je profesor v nevarnosti, ako bo pod člankom njegov podpis. On je pa vendar hotel biti podpisan. Fašisti so ga poklicali k sebi in ga začeli nabijati po glavi, da je bil ves krvav. Dva policaja sta to gledala in se jima je lepo zdelo. Šele neki oficir je moza rešil hujšega.

V Rimu in v Trstu.

Snoparji so šli na volišče brez programa. Na splošno so izjavljali: «Kar bo sklenil naš voditelj Mussolini, to je dobro, je resnično». Enako mišljenje hočejo pri nas Slovencih vpeljati nekateri gospodje. Mi smo odločni zagovorniki demokracije. Mari smo vsi teleta? Vsi hočemo imeti besedo, sklep pritiče ne eni osebi, ampak zboru vseh, ki po pretehtanju glasujejo in odločujejo.

Italija in Češka.

Listi poročajo, da pojde česki vnanji minister Beneš sredi tega meseca v Rim na potovanje, ter da se tam sestane z Mussolinijem. V zvezi s tem so govornice, da se bo sklenila zveza med Italijo in Česko republiko. Če je to res ali ne, bomo videli.

Pretepanje pri žalni slovesnosti. Komunisti napadli udeležence.

V Berlinu se je vršila žalna slovesnost za pokojnikom Helfferichom, ki se je ponesrečil v Švici. Slovesnost se je razvila v pretep. Kakih 6000 komunistov je zaprlo cesto k slavnostnemu prostoru, tako da nacionalisti niso mogli naprej. Zato so se močno spopadli in je bilo ranjenih kakih 40 oseb. Tudi po končani slovesnosti so se klofotali in breali in je bilo spet več ranjenih. En ranjenec je v smrtni nevarnosti. Pa reci, da svet ni zmešan!

Hudičevi žarki?

Evropsko časopisje se v zadnjem času veliko peča z neko novo iznajdbo, katero je baje iztuhlat angleški inženir Matthews. On se hvali, da je iznašel neke vidne žarke, s katerimi bo lahko v daljavo zažgal eksplozivne snovi, ubijal živa bitja itd. Moč bi imeli ti žarki od električnega toka. Inženir sam jim je dal ime «hudičevi žarki». Če bi imeli služiti za vojno in ubijanje, potem je to primerno ime. Ali je pa mož res kaj takega iznašel, ali se samo hvali, tega pa ne moremo še presojati. Nekateri učenjaki zmajejo z glavami in hočejo poprej videti. Drugi pa so mnenja, da je na svetu marsikaj mogočega.

Zgodovina podeželskih oderuhov Krvosesi našega ljudstva

Zanimiva je ta zgodovina, pa tudi poučna. Oderuštvo se je začelo po kmetijski odvezi. Prej se posestva niso menjala, grof je gospodaril nad zemljo in kmetom. Posestva se niso smela ne manjšati ne večati; dolgovi se niso smeli delati. Grof je dovoljeval le izjeme. Prišla je kmečka odveza. Kmet se je odkupil in postal gospodar na svoji zemlji.

Začetek oderuštva.

Po večini so bili krčmarji očetje oderuštva. Kako je do tega prišlo? Kmetje so imeli zemljo, hišo, orodje, denarja nič. Prišle so slabe letine. Kmet je potreboval denarja. Kam se obrniti? Tedaj še ni bilo posojilnic, ker smo bili v polnem cvetu kapitalističnega liberalizma. Edina oseba, ki je imela kaj pod palcem, je bil krčmar. Ta je posodil kmetu 5, 10, 30 goldinarjev. Glede obresti ni bilo ne pogodbe ne meje. Krčmar je računal obresti po svoji volji. Kmet, ki je nujno rabil denar, ga je moral vzeti pod pogoji, ki mu jih je narekoval upnik. Tu ni bilo ugovora. Ali tako, ali ne dobiš denarja. Na štiri načine se je očitovale oderuštvo na deželi.

«Čez štiri tedne plačilo!»

To je bil prvi način. Kmet je rabil pet goldinarjev. Upnik mu je rekel: «Čez štiri tedne mi vrneš deset goldinarjev; če ne, ti vzamem ta kos grunta, ali ta rep iz hleva». Potekel je prvi, drugi, tretji in četrti teden. Če je kmet vrnil pet posojenih goldinarjev in pet goldinarjev obresti, je bilo prav, drugače se je brez usmiljenja izpolnila obljuba gospoda upnika. Po večini pa kmetje niso mogli držati svojih obvez in tako izgubivali svojo zemljo.

«Kar hočeš, ti dam; boš že plačal».

To je bila druga beseda kmečkih oderuhov. Obresti so bile visoke: 50, 100, 150, 200 od sto; na mesec, na šest, na dvanaest mesecev. Kmet ni odločeval; on je le prosil in prosil ponižno. Ko je prišel čas vračanja, pa kmet ni zmogel, je čul dobrohotne besede: «Ti dam še pet, še deset, še sto; boš že vrnil, kadar boš mogel». In če je prišla toča na polje, nesreča v hlev, bolezen v hišo, tedaj kmet ni mogel niti misliti na vračanje. In dolg je raste, dokler ni zapel boben: «Janežev grunt so danes prodali».

«Le pij, boš dolg odplačal».

Kmet je imel več desetakov dolga. V nedeljo popoldne po večerpicah je vse vrelo v krčmo. «Naj mi dajo en polič», tako je vprašal kmet. Nato je hotel domov. Pa mu je dejal upnik krčmar: «Peter, imaš 50 goldinarjev

dolga. Pij še, pij; do sv. Martina se dolga rešiš». In prihajal je polič za poličem. In upnik se je veselil, ko je videl kmeta pijanega: «Posojilo 25 goldinarjev, obresti 25. Pri vinu imam tudi lep dobiček». In ko so bili dolžniki že veseli, sam Bog ve, koliko vode je steklo na račun vina...

«Pridi delat. V torek orjemo!»

In če je znašal dolg 25, obresti 25, a je kmet zapil že za 60 in 70, tedaj je pristopil upnik in rekel: «Francelj, za 20 goldinarjev si stopil čez mero. Kar je čez, boš odplačal z delom. V torek mi boš njivo zoral».

Kapitalistični liberalizem.

To je verna povest oderuštva na deželi. Nesrečni kapitalistični liberalizem je vpeljal svobodo, da vsakdo dela, kar hoče: svoboda, da se grunt zapravi, svoboda, da se odira, svoboda, da se zemljišča delijo. Kmetije, ki so stale po petsto let, so šle na kose; dolinice s štirimi lehami so se delile. Kmetje so postali bajtarji; kdor se ni izselil v tujino, je postal breme rodne grude. Tako je bila naša dežela skozi pol stoletja v robstvu domačih oderuhov.

Rajfajznovke in oderuštvo.

Šele ko so začele prodirati socialne ideje v narod, se je jelo rušiti oderuštvo. Pravo odrešenje pa je prinesel šele pokojni Krek. Ustanovile so se posojilnice rajfajznovke. Kmet, ki je imel kaj denarja, ga je dal v rajfajznovko; kdor je potreboval denarja, ga je dobil. Ne več 100, ne 50, ne 30, ne 20, ampak 5 ali 6 od sto so plačevali kmetje. Obresti niso več zapadle čez 1 ali 2 meseca, ampak v dobi, ki so jo kmetje sami določevali na občnih zborih. Za odplačevanje ni bilo treba ne robotati, ne piti. To je bil sad krščanskega socializma, ki je začel na vsej črti boj proti oderuštvu, ki je bilo naravni izraz kapitalističnega liberalizma.

Opisani oderuhi

so izumrli pred nekaj leti. Najstarejši še živijo. Škodovali so pa našemu ljudstvu nele v gospodarskem, ampak tudi v kulturnem, moralnem in narodnem oziru. O tem bodo govorili nadaljni članki. Danes živijo njih potomci. Pred svetovno vojno so bili ti potomci stebri narodno-napredne stranke, danes cincajo med edinjaštvom in fašizmom: k edinjaštvu se nagibljejo, v kolikor ne bi radi izgubili vsega zaupanja med domačim ljudstvom, snoparjem pa se prilizujejo, v kolikor to kaže njih interes. Kajti njih ideal ni bil nikdar narod, ampak vselej denar.

Virgilij Šček.

Proč s strankarstvom.

V letu 1921 je pisal Virgilij Šček: «Proč s strankarstvom! Naš narod se je zavedel resnice, da obstoja on po ogromni večini iz kmetičev, delavcev in malih obrtnikov. Čemu torej cepitev? Kar je dobrovoljnih izobražencev, naj se pridružijo masi ljudstva in ne ozirajo se na malo število kapitalistov, naj se vodi demokratična politika v narodni, socialni in gospodarski blagor ljudstva.»

Cepitev, katero so neki mladini že takrat nameravali, je bila preprečena. Zdaj pa zopet glave dvigajo in so si ustanovili poseben časopis za delati zgago. Oni ne marajo demokratične politike za narodni, socialni in gospodarski blagor ljudstva, ampak hočejo obdržati v svojih rokah neomejeno oblast, ker mislijo, da imajo patent za narodno vodstvo še iz dobe Marije Terezije. Pravijo, da so napredni, pa so tako starokopitni, da sami ne vedo, kako. Narod pa ve in sodi.

Radiča preganjajo.

Hrvaški voditelj Stepan Radič nima nikjer miru. Ko so mu postala tla prevroča na Hrvaškem, bežal je na Angleško. Tam je iskal prijateljev za svojo stvar in zabavljaj na srbsko vlado. Vlada pa je znala najti način, kako ga spraviti z angleškega proč in res je Radič zapustil London ter se zatekel na Dunaj.

Radič na Dunaju.

Ker je Dunaj bliže, hodili so hrvaški politiki večkrat k Radiču po nasvete. On je pristal slednjič na to, da se vsi hrvaški poslanci podajo v državni zbor v Belgrad in tam pomagajo strmoglaviti vladu Nikole Pašića. Na Dunaju se je tudi pripravljalo veliko zborovanje narodnih manjšin, na tem zborovanju pa bi imel veliko besedo zopet Radič v imenu Hrvatov. Staremu Pašiću je bilo vse to neljubo in se je obrnil do avstrijske vlade s pozivom, naj Stepana Radiča zapodi proč iz Avstrije, češ da on izpodkopa jugoslovansko državo.

Kaj pravi Radič.

Avstrijska vlada je res Radiču svetovala, naj se izgubi z Dunaja. Radič pa izjavlja, da ne gre kar tako. Njegov boj ne velja jugoslovanski državi, temveč le Pašiću in velikosrbskemu nacionalizmu. On hoče sedanjo vladno strmoglaviti in jo bo tudi, je pa že dostikrat pojasnil in se izjavlja, da ne misli na kako revolucijo.

Bežati neče.

Radič je vzel nasvet avstrijske vlade naznanje, obenem pa dejal, da ga ne izvrši, ker so ga njegovi Hrvati prosili, naj ostane v bližini, da se zamorejo večkrat posvetovati. Zato ne bo zapustil avstrijskih tal prostovoljno, raj bo čakal, ako že tako daleč pride, da mu avstrijska vlada pošlje gotovo povelje in ga s silo izžene.

Za organizacijo zatiranih.

Položaj narodnih manjšin.

V skoro vseh državah Evrope je narodnim manjšinam težko. Ena država jih zatira manj, druga huje, tretja jih davi. Na vsak način pa imajo vse narodne manjšine na svetu težko stališče. Zato imajo tudi neke skupne koristi in bi jim kazalo, da se vežejo med seboj za skupno obrambo proti nasilnosti vladajočih narodov.

Organizacija.

Dozdaj se je vsaka manjšina borila in zvižala, kakor je pač mogla, ne da bi jemala ozir na sotrpine po drugih državah. Izkušnja zadnjih let pa je prepričala voditelje manjšin, da taka politika ne velja. Manjšine iz vseh evropskih držav se morajo združiti v boj po gotovem načrtu.

Načrt.

Nemški politik dr. Camillo Morocutti je izdelal načrt za organizacijo vseh narodnih manjšin ter povabil zastopnike raznih manjšin, naj se izjavijo, kako se jim načrt dopade.

Evropsko vprašanje.

Morocutti pravi: «Današnje vlade nastopajo proti malim narodom še bolj nasilno kakor pred vojno. Vprašanje manjšin je evropska javna zadeva, ki se bo dala rešiti le v duhu mednarodnega sporazuma in s složnim nastopom vseh malih narodov. Zaščita narodnih manjšin ni le stvar notranje politike, ampak ima velik vnanjepolitičen pomen.»

Proti krivemu nacionalizmu.

Morocutti nadaljuje: «Mi smo prepričani in z nami so istega mnenja vodilni politiki in miselci vseh dežel, da ideja izključnega (t. j. zatiralnega) nacionalizma, ne bo vladala v Evropi več ko deset let. Manjšinski narodi se torej ne smejo pognati v smrtno borbo razgretega nacionalizma, ampak se morajo postaviti na trdna tla sporazuma med narodi! S tem ne bodo svoje narodnosti žrtvovali, le utrdili jo bodo in jo dvignili na višjo stopnjo».

DELAJSKI VESTNIK.

Usoda invalidov in vdov. V Istri sami je več kot 5000 vojni invalidov in vdov, ki imajo pravico do penzije, na njihove prošnje pa oblastni sploh ne dajo odgovora, tako da reveži naprej životarijo med upom in strahom. Fašistovska «Azione», dnevnik, ki izhaja v Poli, piše o tem:

«Ti invalidi, katerih je največ po notranji Istri, in ki so po večini Slovani, se brez dvoma ne bodo navduševali za državno vladno, ker se ona ne briga zanje. To reč prav lahko izrabljajo nasprotniki fašizma in tega ne smemo dopuščati. Treba tedaj hitro na delo, da ti nesrečniki ne ostanejo še nadalje v tako žalostnem položaju».

Tako je pisal fašistovski list. Ostalo pa je vse postareno. Denar je denar, si mislijo pri vladi: invalidi gor, fašisti dol, mi denarja ne damo, pa konec besedi.

GOSPODARSTVO

Kmetijska in vrtnarska zadruga

Prejeli smo:

Ugled. uredništvo «Malega lista»

Prosim Vas, da v Vašem cenjenem listu objavite sledeči popravek o občnem zboru Kmetijske zadruge v likvidaciji v Trstu, z dne 13. aprila.

Z ozirom na poročilo v listih poslal sem dr. Dionizu Godinu sledeče:

Velec. gosp. doktor!

Z ozirom na objavo občnega zbora kmetijske zadruge z dne 13. aprila sem ugotovil, da poročila v časopisih niso točna, iz sledečih razlogov:

1. Bilanca izgub znaša po Vašem poročilu na občnem zboru L. 130.000, in ne kakor časopisi javljajo L. 98.617.69.

«Istituto nazionale» ima za tirjati sam od zadruge po Vašem poročilu L. 110.000, kje je pa še Tržaška hranilnica in Zadruga zveza v Gorici. Zakaj ne poročate stvari tako kot je v resnici, brez olepšavanja — ?

2. Vsi predlogi sprejeti —, tako pravi poročilo v listih!

Dovolim si opozoriti gosp. doktor na § 28 zadr. pravil, ki pravi, da je občni zbor sklepčen le, — če za predloge glasuje $\frac{2}{3}$ vseh navzočih članov.

Kje in kako se je glasovanje vršilo? Kdo je za predloge glasoval — ?

Sem odločno proti pretvarjanju resnice in zahtevam v imenu 227 članov podružnic iz Gorenje Branice, Štjaka in Štanjela, da se gori navedeno poročilo uveljavi, in sem isto, če bo potrebno z vsemi sredstvi pripravljen uveljaviti.

3. G. Bolonič je predlagal odbor iz 3 članov, ki ima namen ugotoviti krivice in imovino istih, ter postopno eno za drugim tudi tirjati od članov po L. 72; a tudi za ta predlog ni bilo glasovanja.

V «Edinosti» z dne 20. t. m. čitam Vaš «Poziv» na vse člane, da vplačajo

v vaše roke znesek L. 72.— v izogib nepotrebnih stroškov v 14 dneh.

Kje je torej tudi to v skladu s pod 3. predloženim predlogom?

4. Dovolim si še opozoriti Vas g. doktor, da je postavka L. 72.—, kateri znesek bi člani morali vplačati v kritje izgube, naravnost pretirana.

Kako je mogoče, da bi za L. 130.000 morali plačati L. 360.000, kje za božjo voljo bi se našel človek, ki bi mogel na to pristati?

H koncu, javljam še, da sem sklical 21. t. m. sestanek zastopnikov podruž. km. zad. iz Štjaka, Štanjela in Gor. Branice, in so se tega sestanka tudi udeležili vsi načelniki gori označenih podružnic in so sestavili sledečo izjavo:

Podpisani zastopniki podružnic iz Štjaka, Štanjela in Gor. Branice, dvigamo protest, proti temu, da se hoče poprej od članov iztirjati po L. 72.—, kot pa od krivcev, ki bi edini morali kriti izgubo. Plačajo naj tisti, ki so z zadrugo obogateli na račun našega revnega ljudstva. Pijavke, ki so polom povzročile, naj bi ne bile kaznovane!

Nadalje se zastopniki gorioznačenih zadrug prav iskreno zahvaljujemo g. «nadzornikom», ki so s svojim znanjem in delavnostjo pripravili zadrugo na mrtvaški oder, ki so pomagali, da si uboge kmečke «pare» pomagajo in se rešijo svojih «polnih» mošnjičkov.

V Štanjelu, 21. aprila 1924.

Josip Trampuš, Ivan Funa, Peter Gaspari.

Prosim g. doktor, da moje poročilo vzamete naznanje in se po možnosti po njem tudi ravirate.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Trampuš.

Poučno potovanje

Prirade češki kmetovalci po Italiji v tem mesecu. Obiskali bodo razne kraje po severni Italiji, da bodo ogledali, kako se ondod zemlja obdeluje in izboljšuje. Kdaj bodo pa slovenski kmetje šli kaj takega pogledat?

Za perutinarje.

Dobra piča za kokoši so koprive. Koprive vsebujejo razmeroma veliko redilnih snovi. Ako se kokošim dajo v hrano, potem kokoši pridno nesejo. Tudi piščetom dobro deajo. Piščetom se dajo sveže, nekoliko vele, zrezane v drugo hrano. Za zimo se koprive nasuše, posušene se zdrobe v prah, prevrejo in zmešajo med moko ali otrobe. Zlasti za žimo se izplača shraniti suhe koprive, ker pozimi kokoši ne najdejo zelenja v naravi. Kdor misli sušiti koprive za ta namen, stori bolje, da jih posuši v senci. Kmetje vedo, da je tudi drevesno listje (frodel), v senci posušeno, dosti lepše in izgleda skoraj kakor zeleno. Strokovnjaki celo nasvetujejo, pridelovati koprive na posebnih lehah kakor druge koristne

rastline. Sicer pa se same ponujajo za vsakim plotom.

Davčni vijak pritiska.

Glasi tirolskih nemških kmetov piše članek, ki je važen tudi za naše kmečke razmere. Nekateri davčne agencije delajo davčne napovedi za leta 1920. do 1923. ob največjem ogorčenju ljudstva. Vse, kar je živega, vabijo na agencijo in tam «izračunajo» tudi najbolj revnemu kmetiču tak dohodek, ki bi bil zelo razveseljiv, če bi bil resničen. To delo vršijo uradniki, taki uradniki, ki nimajo pojma o kmečkem gospodarstvu. Nič ne vpoštevajo stroškov, ki jih je imel kmet pri hiši, pri orodju pri vozovih. Nič ne vpoštevajo silnega padca cen od leta 1920. na 1921., ko je padla cena mlečne krave od 5000 na 2500 lir, ko so v strašni suši in pomanjkanju krme prodajali živino. Še leta 1923. v poletju je vlada izrekla, da znaša dohodek pri kravi 225 lir, zdaj pa cenijo ti uradniki dohodek od krave na 700 ali 800 lir. Ali nas hočejo udušiti?

Sadite drevje za les.

V Italiji vlada pomanjkanje vsakorvrstnega lesa. V zadnji dobi se rabi zelo mnogo trdega lesa za namene vojne uprave. Zato je ministerstvo za narodno gospodarstvo razposlalo vsem višjim gozdarskim uradom okrožnico, v kateri priporoča, naj z vsemi sredstvi pospešujejo sajenje nekaterih vrst trdega lesa, kakor so hrast in cer, oreh, javor, jesen itd. Kmetje, ki imate voljo nasaditi takega drevja, obrnite se do bližnjega gozdarskega upravitelja za pojasnila.

Konserve

se izdelujejo po Italiji v 400 tovarnah, ki so združene v posebno zvezo. Na občnem zboru te zveze so naračunali, da se izdelata letno okoli 4 milijone kvintalov paradižnikove konzerve. Vse to se prodaja v največji meri v druge države in donaša stotine milijonov.

Uspešno sredstvo

proti goveji kugi na gobcih in na parkljih: zmešaj liter octa in kilogram soli. S to mešanico omakaj živini sluznice zunaj in znotraj. Za parklje se rabi kopelj, v kateri si razmočil nekaj modre galice (vitriola). Na 10 litrov vode se doda pol kilograma modre galice. V Italiji so nekateri delali te poskuse in so z uspehi zelo zadovoljni.

Francoski frank.

Na newcórski borzi se ej frank zelo dvignil v vrednosti in je bil dosežen kurz za 100 frankov 6.80 dolarjev. Pričakuje se še nadaljnje naraščanje franka. Tudi bilanca francoske zunanje trgovine v prvih treh mesecih je aktivna za 747 milijonov frankov. Vendar se pojavljajo v francoskih gospodarskih krogih glasovi, ki se boje, da ne bi s prehitrim porastom franka nastopila kriza v francoski, predvsem eksportni industriji.

Odkritje novih železnih rudnikov v Rusiji.

V nekdanji guberniji Tula so odkrili dve veliki žili železne rude, iz česar sklepajo, da je novo železno polje mnogo obsejnejše in izdatnejše, kakor doslej največje železno polje, rudnik Curuna na Švedskem.

Nezaslišano. V Sv. Krizu na Vipavskem je prodal neki kmet pet hektov vina po 80 lir in pri tem je on sam plačal davek 20 lir. Ko bi bil znal lani tisti kmet, da bo dal letos vino po 60, ali bi bil bil trte porezal?

Neka francoska družba je dala po Vipavskem nabiti lepake, na katerih sporoča, da bo sredi majnika nakupila vse vino po 1.20 lir za hekto.

Po čem je lira?

Dne 30. aprila si dal ali dobil:
za 100 dinarjev — 27.65 L.
za 100 č. kron — 65.75 L.
za 100 fr. frankov 140.— L.
za 100 avstr. kron — 3.20 st.
za 1 dolar — 22.30 L.
za 1 funt — 98.— L.

ZAHVALA

Podpisani se zahvaljujem zavarovalnici «LA FONDARIA» in njenemu glavnemu zastopniku gosp. Dragotinu Starec iz Barkovelj za točno in pravilno izplačano mi odškodnino za vpepeljeno stavbo in premičnine.

Misliče, dne 1. aprila 1924.

JOSIP KAUCIČ
Misliče 21.

Zobozdravniški ambulatorij

Zobotehnik

M. Godina

Via Genova št. 13 prvo nad.

TRST

od 9-1, od 3-7

— ob nedeljah od 10-12 —

Zobozdravnik

dr. Lojz Kraigher

specialist za bolezni v ustih in na zobah

sprejema za vsa zobozdravniška in zobotehniška opravila

v Gorici, na Travniku 20 (Piazza della Vittoria)

od 9-12 in od 3-5.

Steklene šipe

vsake vrste in mere. Prodaja na debelo in drobno. - Postrežba na dom. - Cene zmerne. Piazza Oberdan št. 3 (Hotel Europa) tel. 44-23.

Knjigarna in papirnica

J. ŠTOKA - TRST

Via Milano 37

se priporoča sl. občinstvu v mestu in na deželi, župnim, občinskim in šolskim uradom, pisarnam, obrtnikom, trgovcem in zasebnikom.

— Lastna knjigovoznica. —

Založba Vedeža, Kleinmayerjeve ital.-slov. slovnice, slov.-italijanskega in ital.-slovenskega slovarja. — Ima v zalogi vse najnovejše slov. knjige.

MALI OGLASI

VELIKA ZALOGA papirja, papirnatih vrečic. Uvoz in izvoz na vse kraje. Po ugodnih cenah. Tvrdka Gastone

Gospod advokat.

Brez dela, skrbi gospoda živi. Odvetnik, notar si kuje denar. Pero si pomoči in lira priskóči. Pravde ni konec, poln mu je lonec; kmetu pa kazen, lepa prikazen.

Bolezen v hiši.

Zdravnik potiplje zilo, stotak za plačilo. Če pa kaj zapiše, velja pol hiše.

(Zapisal pesnik Josip Stritar)

PODLISTEK

Zgodovinske drobtine iz Ajdovščine.

Baron Valvazor je pisal 1689. o Ajdovščini tole:

«Ta kraj se imenuje Ajdovščina od starih ajdov ali poganov. Na tem mestu je bilo baje veliko mesto, ki ga deli voda «Kobel» ali Hubelj. Še danes kažejo sedem velikih stolpov, ki so ostanki starega mesta. Poznajo pa se še sledovi šestnajstih stolpov, ki jih je Atila porušil. Ajdovščina leži 9 milj od Ljubljane in 3 milje od Gorice. Leta 1644. je dala dežela kranjska zgraditi kamenit most čez Hubelj. Rimski pisatelji za časa Kristusa imenujejo to mesto «Okra».

Težave kmečkega stanu.

Kmetove skrbi.

Kmetov stan najtežji stan, skrb in delo dan na dan. Ubija se in trudi, da se v jamo zgrudi. Od zore do mraka težava ga čaka. Od mraka do zore prav spati ne more.

Denarja ni.

Zena ga pika, sila velika: zdaj moke, zdaj soli v predalu ni.

Obuti nima Tine kaj in Milka kaj obleči. Ti vedno daj in daj, vsem ni mogoče ustreči. Ko pridejo doklade, kje kmet naj jemlje, da ne krade?

Plačaj!

Če ne plačaš, reva, pa kravica iz hleva. Prodati ni že kaj in vendar daj in daj.

Če toča udari.

Zito na polju zori, siv oblak pridrvi: toča se vsuje z nebà, klas mu in lat pokonča.

Kaj nam z dežele pišejo

POSTOJNA.

Dragi Mali list! Kakor si nam ti naš prijatelj, tako smo ti mi tvoji zvesti čitatelji. Komaj čakam petka, da te dobim zvečer v roke. Tedaj te ne izpustim, dokler te ne prečitam od prve pa do zadnje vrste. Ti se ne spuščaš v nerazumljive razprave, ampak poveš to, kar zanima naše kmečko ljudstvo. Ti si edini zagovornik pravic «nižjega» ljudstva in njegov učitelj v težkih dneh, katere nam je nakopala kapitalistična svetovna politika. Povem ti, da mnogim tu ne bo obstanke in da mislimo na Rusijo, ki ne gre iz spomina tistim, kateri jo poznajo iz časa svetovne vojne. Ne bojimo se spora med Rusijo in Rumunijo, prav nič se ne bojimo. Ako tam poči strel, se bo razlegalo po vsej Evropi. Nič dobrega ne pričakujemo na svetu, dokler vlada svet sedanja politika. (m. b.).

S KOZINE

nam poročajo, da je načelnik ondotne postaje g. Anton Marini odlikovan z redom italijanske krone. G. Marini biva na Kozini že pet let in si je pridobil spoštovanje vseh domačinov, ker je možat, odkritosrčen in pravičljuben. S temi lastnostmi se prijetno razlikuje od mnogih tod živčih rojakov. Naj bi tudi kot vitez ostal zvest načelom, ki mu delajo vso čast.

PREDGRIZE.

Odkar smo dobili Mali list, smo ga silno veseli, ker nam prinese vsak petek toliko novic. Zlasti nam ugaja, ker je čisto naraven in prav nič političen. Po dolgi in hudi zimi upamo, da se bo pomlad ustalila. Saj smo je bili tudi krvavo potrebni.

SKRB ZA IZOBRAZBO.

Iz Mačkolj, občina Dolina pri Trstu, nam pišejo, da je šolsko poslopje že tri mesece pripravljeno in čaka učitelja. Otroci so odslovljeni od prejšnje sole in so brez poduka. Občinski komisar se sicer trudi in piše na vse strani, da se pospeši otvoritev šole, pa najde le gluha ušesa. Toliko stroškov je radi šole in dobička ni še nikakega. Naj se vendar zganejo tisti, ki morajo skrbeti za izobrazbo in prosveto.

STUDENO.

Na Velikonočni ponedeljek se je prvič vršil cerkveni shod na Planinski gori, na stari božji poti, od strani naše župnije. Kakor znano, je do letos spadala pod župnijo Planina v Jugoslaviji. Vsled novega rimskega odloka je pa letos prišla pod Studeno. — Krasen solnčenat pomladanski dan je privabil veliko število ljudstva — posebno mladine — od blizu in daleč, od to in onostran meje na Goro k Mariji. Ta ne pozna meje in se ne ustraši nobene straže. Ona kot vrhovna Kraljica vabi in sprejema vse; vsem deli tolažbo in moč v boju za časni in večni obstanek, naj bo kdo iz te ali druge države. Drugi shod bo na Binkoštni ponedeljek, za katerega se obeta še večja slavnost.

Velikonočni teden se nam je večkrat priporočal red in dostojno obnašanje pri procesiji. Nismo sicer vedeli, kaj bi to pomenilo, do velike sobote. Ta dan nas je pa naravnost presenetil. Vzoren red! Naprej šolska mladina pod vodstvom delavnega voditelja. Potem razne družbe. To je sicer staro! A vsakemu je v oči padla častna straža fantov pred in za Najsvetejšim okrog 100 po številu. Bili so to oni fantje, ki so se druga leta skrivali po raznih kotih in le od daleč gledali, ali pa se brezbrizno pomešali med druge. Letos pa so pokazali odločen fantovski nastop. To je bilo za nas nekaj novega, nepričakovane, a obenem nekaj lepega in veličastnega! Edino

in složno naprej in povsod. Na stran vaše prepire! Malo dobre volje je treba pa složnosti in premagane bodo vse ovire! Čast vam fantje!

PODGRAD.

Naznanil sem že veliko žalost naše občine. V sredo, 23. aprila nas je moral zapustiti častivredni duhovnik Andrej Gabrovšek, ki smo ga splošno radi imeli. Pogrešali ga bodo naši otroci, ker ne bodo več slišali glasu božjega. Zveličar je rekel: «Pasi moja jagnjeta». Kdo jih bo sedaj pasel? Pogrešali pa ga bomo tudi odrasli, ker je bil gospod Gabrovšek vzoren duhovnik. Prazna je cerkev, v nedeljo ne bo več sv. maše, dočim je imel gospod vsako nedeljo po dve maši, prvo na Staradu, drugo v Podgradu. Od sedaj bomo brez sv. maše. S Starada je v Hrušico dve uri, od nas eno uro. Nekateri so slabó oblečeni, drugi slabó obuti, tretji stari, četrto malo k Bogu obrnjeni. Živo želimo, da bi nam poslal gospod škof slovenskega duhovnika. In vendar nimamo pravega upanja, ker je veliko pomanjkanje duhovnikov. Tisti pa, katerih je dosti na razpolago, nas prav nič ne veselijo; prvič zato, ker jih ne razumemo; drugič pa tudi zato, ker vidimo v več krajih, kako se obnašajo; tretjič, ker človek, ki ni naš, ne more čutiti z nami naših bridkosti. — To naše žalovanje so zakrivali nekateri možje, 6 po številu. Ti nerazsodni so gospoda po krivem obdolžili in ga zatožili pri orožnikih. Ko so se orožniki kasneje prepričali, da je bila ovadba proti gospodu obrekovalna, neresnična, pa je bilo že prepozno, ker je med tem že dospel neusmiljeni ukaz, naj zapusti našo deželo. Nesrečne preganjalce pa bodo proklinjali ljudje in Bog, ker so spravili občino v nesrečo. — Gospodu Gabrovšku pa želimo vso srečo v daljnem svetu.

*

Prejeli smo še drugi dopis, v katerem opisuje dopisnik zasluge gospoda Gabrovška za ljudstvo izven cerkve. V politiko se ni vtikal, pač pa je na gospodarskem polju silno pomagal ljudstvu. V Hrušici je pomagal voditi mlekarstvo, to za naše ljudstvo neprecenljivo koristno ustanovo, v Podgradu pa je vodil posojilnico in hranilnico.

ŠENTVIŠKA GORA.

Volitve so pri nas potekle brez vsakega očitnega nasilja, pač pa se je vršila bolj na skrivnem silna protislovanska agitacija. Lepake slovanskega volivnega odbora je prejel nek domačin, ki smo o njem splošno sodili, da je zaveden Slovenec, toda mesto da bi jih razdelil, da bi se bili nalepili, jih je pridržal s svojimi somišljeniki pod streho. Potem so hodili okoli in zabavljali: «Kaj boste volili one goriške in tržaške doktorje, ki niso in ne bodo nič storili!». Vse take in slične stvari so uprizarjali proti slovenski stranki večinoma taki, ki ob drugih prilikah, zlasti kadar bi radi komu denarnico olajšali v svoj osebni dobiček, vpijejo «Živijo slovenski narod», prirejajo «veselice s plesom» in se štejejo za kulturne ljudi.

Zato je bil tudi uspeh volitev pri nas zelo slab. Vpisanih volivcev je bilo nad 500, volit pa jih je prišlo samo 168. Volilo jih je za Slovane 71, za komuniste 77, za fašiste 28, za socialiste 2. Ako bi se bili tudi drugod tako slabó obnesli, bi bili Slovani propadli. Potem bi se reklo, da Slovanov ni, ker se nočejo sami pripoznati. Zato že zdaj sklenimo, da se prihodnjič ne bomo dali pregovoriti od izdajalskih kričočev. Vzgled naj nam bodo goriški in istrski narodni mučeniki.

Slovenski delavec.

SALEŽ.

Vihar ogorčenja je izzval naš župan, govori se, da je bil naložen občini davek 32.000 lir, župan pa ga je zvišal na 40.000 lir. Tako je hotel izkazati svojo izredno skrb za našo občino. Medtem pa se je raznesla govorica, da znaša že prejšnji preostanek v blagajni 8000 lir. Mi smo radovedni, kaj je na vsem tem. Splošen vtis je, da ni v sedanjem občinskem starešinstvu dovolj pravega gospodarstva v prid občine. V pozivu na veliko rimsko zborovanje so bili povabljeni župani glavne občine vsakega okraja, kakor iz Kopra, Postojne, Sežane. Mi sicer nimamo nič proti temu, ako gre gospod Gruđen na kako pobožno romanje, saj ima to pravico kakor vsak pobožen kristjan; a da hodi župan, to se nam ne zdi najbolj primerno in koristno za občinsko blagajno.

Strahovito pa je zbudilo občinarje, da se je davek naložil ne po dohodkih, ne po pravicah, ampak po «prijateljih». Kdor ima 1 kravo, ima zapisani dve, kdor ima 3 krave, ima zapisano 1. Mi vemo sicer, da je bil gospod župan v času, ko so davke odmerjali, strašno zaposlen in da se človek zelo lahko pomoti; le to se nam vidi čudno, da so se izvršile take pomote v dobro pri prijateljih, v škodo pri tistih, ki niso prijatelji. (Republikanec).

SAMOTORCA.

Kakor smo brali, bi moral vsak član Kmetijske in vrtnarske zadruge plačati 72 lir, da bomo tako poplačali dolgov, ki so nastali po nemarnosti tržaških voditeljev. Pri nas smo izračunali, da bi morale vasi Samotorca, Zgonik in Salež plačati okoli osem tisoč lir. Mari so znoreli? Mi člani podružnice v Saležu smo lani že dali odpoved članstva v roke predsedniku podružnice g. Ukmarju v Saležu. G. predsednik Ukmar je še pravočasno dal odpoved in zato ne nosi krivde. Sploh zahtevamo, naj krivci plačajo, ne pa nedolžni. Vsak dan bolj odpiramo oči, kako tr-

žaški voditelji hodijo ubogemu kmetu na roke.

REPNIČ.

Oni teden sem bil v Sežani na semnju in v davkarji. Na davkarji sem se sprl zastran krivičnega dohodninskega davka. In kaj sem tam slišal? V srce me je zbolelo, ko so mi tam povedali, da je naš župan priporočal v Sežani, naj bi dali brco vsakemu iz naše občine, ki bi se prišel pritožiti čez davke. Nikdar nisem mislil, da bom kaj takega učakal. Občinar.

Strti oreh štev. 53. — Sreča je opoteča. — 54. — Rac je bilo 36. — 55. — Pomolnik je kupil: 19 volov, 1 tele, 80 ovac. — Evo lupine: I. Knez, Trnovopri Kob.; A. in R. Šonc, Tomaj; F. Štiblj, Žapuze; I. Cuderman, Tupaliče pri Kranju; F. Zizmond, St. Peter pri Gorici; A. Černe, Solkan; S. Nanut, Kanal; K. Colja, Dutovlje; J. Šuligoj, Bača; I. Zaplotnik, Predvor nad Kranjem; T. Maslo, Pasjak; R. Bajc, Zapuze. Izreban: S. Nanut, Kanal.

NAŠA POSTA.

K. 18. So šele začetne, zato niso prvovrstne. Vzemite kaj iz sedanjega socialnega življenja in pošljite listu. Vzemite v roko slovnico in berite tudi druge pesnike. — «Bastard». Na Vase vprašanje odgovarjamo za danes indirektno. Berite članke. Sicer pa velja navada, da vsakdo pošlje pravo ime. — Ricmanje. Napis mora biti. Zadostuje pa le označba obrti, imena ni treba; davek je namreč odmerjen po velikosti napisa. Za dvojezični napis je 4kratnik davek. — Rojan. Odgovor najdete na drugem mestu.

Stab. Tip. S. Spazzal, via Commerciale 8.

Čevljarnica **FORCESSIN**

Je najboljša zaloga z dobrim blagom.

Trst, via Caprin 5 pri Sv. Jakobu
podružnica via Udine 2.

Poskušnja velja!

Toni: No, Pepi, ali si poskusil pri Forcessinu?
Pepi: Prijatelj, Bog Ti daj zdravje. Prav zadovoljen sem, jaz, žena in otroci. Kamorkoli pojdem, vselej bom priporočil Forcessina.

Čevljarnica **FORCESSIN**

Novo pogrebno podjetje Trst

Corso V. E. III, št. 47.

Prevoz mrtličev na vse kraje. Raznovrstni pogrebi. Prodaja vsakovrstne lesene in konvinske krste, sveče in umetne vence, nagrobne svetilke in sploh vse mrtvaške predmete. Ima v zalogi pri stni Kopačeve sveče za cerkve. Cene zmerno, post reža točna.

Zobotehnični ambulatorij

TRST, Via Settefontane št. 6, I nad.

odprt vsak dan od 8.—18. in od 15.—19. Izvršujejo se hitro in točno vsa dela z zlatom kakor tudi zobnice s kavčukom. Slovcem 10% popusta kakor tudi plačilo na obroke. Delo zjamčeno.

EGIDIJ SCHIFFLIN, koncesijonirani zobotehnik.